

Temetői kérdésekben tájékoztatás Balogné Góg Anna FB bejegyzésével kapcsolatosan, a félretájékoztatás elkerülése érdekében

Kérem, hogy szájon időt arra a Tisztelt Olvasó, hogy az írás alapján több, pontosabb információhoz jusson a tisztán látás jegyében!

A temetővel kapcsolatos bejegyzésedre reagálva szeretném az önkormányzat szerepét megvilágítani, a leírt információkat pontosítani.

Előtte azonban engedtesék meg azt megjegyezmem, hogy talán valóban szerencsésebb olyan személyek részéről a problémafelvetés, akiknek nem fűződik üzleti érdeke azzal kapcsolatosan, hogy ki üzemelteti a temetőt. Mindazonáltal jó ha tudod, hogy mindkét alkalommal, amikor én is jelen voltam a jelenlegi üzemeltetővel történő egyeztetésen, akkor azt kértem, javasoltam a Szent Gellért Egyházi Kegyeleti Kft. vezetőjének, hogy mindenképpen egyeztessenek a helyi érintett vállalkozókkal, illetve akkor járnának el korrekt módon, hogy ha temetési szolgáltatást is szeretnének végezni, akkor lépjenek be harmadikként a szolgáltatók körébe, az emberek pedig majd eldöntik az ár és szolgáltatási szint alapján, hogy melyik vállalkozóval kívánnak együttműködni. Sajnálatos módon egyik javaslatomat sem fogadták el.

Először is, hogy mit tett az önkormányzat temető ügyben, egyáltalán mi a feladata az önkormányzatnak:

- Az önkormányzati törvény (2011. évi CLXXXIX. tv.) felsorolja, hogy a helyi önkormányzatoknak különösen is mik a feladatai. Ezek között van a településüzemeltetés, amelynek része köztemetők kialakítása és fenntartása.
- A temetőkről és köztemetésekről szóló törvény (1999. évi XLIII. tv.) megmagyarázza a köztemető fogalmát, miszerint: „az önkormányzat tulajdonában lévő temető, továbbá az a nem önkormányzati tulajdonban lévő temető vagy temetőrész, amelyben az önkormányzat - a temető tulajdonosával kötött megállapodás alapján - a köztemető fenntartására vonatkozó kötelezettségét teljesíti”.
- Mivel Újkígyóson a jelenleg üzemelő temető (és a Temető utcai temető is) az egyház tulajdonában van (még a kommunizmus ideje alatt is így volt), illetve az önkormányzatnak nincs tulajdonában működő temető, ezért az önkormányzat a fent idézett módon, a temető tulajdonosával kötött megállapodás alapján gondoskodik a jogszabályi kötelezettségről.
- Megjegyzem, ennek a kötelezettségnek a teljesítéséről előttem soha nem szereztek érvényt, a megállapodás megkötéséről én gondoskodtam 2008-ban, egyéb módon az egyházközség és az önkormányzat akkor is azért együttműködött. A megállapodás értelmében akkor az önkormányzat 40.000 Ft/hó összeggel járult hozzá a temető fenntartásához, illetve adott kérdésekben egyedi megállapodás szerint igyekeztünk besegíteni. A temető fenntartásáról és üzemeltetéséről az egyházközség gondoskodott.
- Később az egyházközség nem tudott saját erőből megfelelőképpen gondoskodni a temető rendjének fenntartásáról, ezért 2014-ben felajánlottam az egyházközségnek, hogy módosítsuk a szerződést. Az önkormányzat vállalta a temető rendben tartását, amelyet elsősorban közfoglalkoztatottak bevonásával tudott teljesíteni. Ezért hozzájárulást a temető fenntartásához a továbbiakban az egyházközség részére nem fizettünk. Az egyéb egyedi együttműködés lehetőségét a továbbiakban is fenntartottuk a megállapodásban.

- A temetőben több minden megérett a fejlesztésre. Ezért az önkormányzat mindig aktív szerepvállalója volt ezeknek a fejlesztéseknek, mivel felelősséget éreztünk az ügy iránt, függetlenül attól, hogy kinek a tulajdonában van, illetve ki a fenntartója a temetőnek. Így elősegítettük LEADER pályázatból a mosdó kialakítását, belügyminisztériumi forrásból (nem EU-s pályázatból) új ravatalozót építettünk. Az egyházközség megrendelése alapján szeméttárolókat készített az önkormányzat (amit teljes egészében az egyház fizetett ki), mindkét oldalon különböző technológiával bejárót készítettünk (az anyagot az egyház fizette ki). A járdaépítés anyagköltségét is az egyház vállalta, az önkormányzat a munkát végezte el. Szóval az utóbbi években nagyon sok pozitív változás volt a temető ügyében.
- A közfoglalkoztatotti létszám az utóbbi időben jelentősen csökkent, köszönhetően annak, hogy a vállalkozói szektorban többnyire el tudtak helyezkedni. Azzal szembesültünk, hogy nem tudjuk felelősséggel tovább vállalni ezt a feladatot. Ezért tavaly jeleztem plébános úrnak, hogy idéntől gondoskodjon a temető fenntartási kötelezettség teljesítéséről más formában.
- Azt is többször felajánlottam, hogy az önkormányzat vállalja a temető teljes körű fenntartási, üzemeltetési feladatait, amennyiben a bevételeket is az önkormányzat szedi be és használhatja fel, lehetőség szerint a tulajdon átvételével (pl. határozott időre 30 vagy 50 évre, amit majd a későbbiekben újra értékelhetnek az akkori érintettek). Ebben az esetben némi állami támogatás is igénybe vehető, igaz ez messze nem elegendő a temető fenntartásához.
- Itt kell megjegyezni, hogy a jogszabályt a tulajdon kérdésében rosszul értelmezted. Nincs lehetőség ebben az esetben kisajátításra, csak megállapodásra. Az utalás erre téves, a pontos jogszabály ez: „Azon a településen, ahol nincs önkormányzati tulajdonú temető, gazdálkodó szervezet vagy közhasznú szervezet a temetőtulajdonban tulajdoni hányadot akkor szerezhet, ha az önkormányzat legalább 51%-os tulajdoni hányadban tulajdonosa lesz a temetőnek. Az önkormányzat tulajdoni hányada a működés során sem csökkenthető 51% alá.” Létesíthető másik temető, amelynek az önkormányzat lenne a tulajdonosa, de ennek vajon Újkígyóson van-e szükségessége, realitása? Értelmetlen óriási mértékű költség lenne egy új temető létesítése. Az ésszerű megoldás, a jó együttműködés az egyházközség és az önkormányzat között, hiszen ez az itt élők érdeke. Ezt szorgalmazom hosszú évek óta.
- Az egyházközség a fenti javaslatomat eddig nem fogadta el, tudomásom szerint a Magyar Katolikus Egyház általános gyakorlata szerint. Ennek vélhetően vannak egyházi hitrendszeri, kegyeleti szempontjai is, de erről sem tisztem, sem megfelelő információm nincs nyilatkozni. Ezt tiszteletben tartva, azt javasoltam, hogy vegyenek fel egy főállású alkalmazottat, amely mindenféle szempontból minimum feltétel a megfelelő szintű temető fenntartáshoz. Itt is azonban az igazságosság jegyében meg kell jegyezni, hogy az ismereteim szerinti temető bevétel messze nem fedezi, fedezné a költségeket (bér, rezsi, gépek és azok üzemeltetése, szemétszállítás, stb.). Vélhetően ezen megfontolások alapján „kapóra jött” plébános úrnak az egyházmegyei cég ajánlkozása.
- A fent említett céggel történt szerződéskötés körüli időszakban vett részt az önkormányzat egy három oldalú egyeztetésen. Meghallgatva a terveket felajánlottam a cégnek az önkormányzat összes kommunikációs eszközét ingyenesen, hogy tájékoztassák a lakosságot (ez nem történt meg, majd csak a második találkozásunk után, de az is egyelőre csak interneten keresztül volt olvasható, mivel újságba azóta még nem volt alkalmunk betenni). Kértem, hogy mindenképpen egyeztessenek az érintett két újkígyósi temetkezési vállalkozással (tudomásom szerint akkor ez nem valósult meg), illetve javasoltam inkább

a fent említett teljes szolgáltatói szereplőként történő működésüket (ez sem valósult meg). Javasoltam tavasszal is és júliusban is, hogy helyben történjen egy 8 órás munkaerő foglalkoztatása, hogy a munka jól elvégezhető legyen, hogy legyen, aki a mosdót kinyitja, bezárja, hogy lehessen munkaidő alatt kérdezni, segítséget kérni valakitől (tudomásom szerint ez sem történt meg).

- Ezekről a fejleményekről egyébként a Képviselő-testületet folyamatosan tájékoztattam. Bízunk abban, hogy egy új működési szisztéma kezdeti nehézségei után „helyre áll a rend”. Ráadásul tetézte a bajt, hogy az egyházközség jelzése alapján csőtörés gyanúja merült fel (irreálisan magas vízszámlát kaptak), aminek megoldásában az önkormányzat segíteni szeretett volna. Feltártuk a lehetséges hibahelyeket, több külsős szakember segítségét is igénybe vettük, akiket nem tudtunk „azonnal leakasztani a szögről”. Sajnálatos módon a lehetséges hiba forrása nem derült ki, sőt kérdésessé vált, hogy egyáltalán van-e számottevő meghibásodás. Ezúton egyben elnézést is kérek a temetőbe látogatóktól, hogy talán indokolatlanul hosszú ideig ezek a munkagödrök nem kerültek betemetésre.
- Összességében azt gondolom, hogy ha valaki indulat- és érdegmentesen értékeli a leírtaakat, akkor elismeri, hogy az önkormányzat részéről körültekintően, a település lakóinak érdekében tettük meg a lehetséges lépéseket – mint akik nem tulajdonosai a temetőnek, ezért tulajdonosi jogköröket nem vonhatunk magunkhoz. Megjegyzendő, hogy egy korábbi rossz közösségi szemlélet is nehezíti a temető rendjének ideális fenntartását, hiszen az egymás hegyére-hátára épített síremlékek jelentős mértékben megnehezítik az ott végezhető munkát, illetve a temető „látképét” nagyon rombolják (ebben minden szereplő „hunyo” évtizedek óta). Az is nagyon fontos, hogy minden érintett magánszemélynek is van nem elhanyagolható szerepe a temetői rend fenntartásában, hiszen a saját hozzátartozója síremléke környékének ápoltságáról mindenkinek magának kell(ene) gondoskodnia.

Most pedig a konkrét kérdésekre, felvetésekre szeretnék reagálni:

- „1. A temetkezési törvény szerint azon a településen, ahol egy temető működik, abban a helyi önkormányzatnak 51% tulajdoni része kell, hogy legyen. Polgármester Úr fog az önkormányzat köztemetőt létesíteni, vagy ebben szerez többségi tulajdont? (vásárlás, kisajátítás,..több módja is van a tulajdonszerzésnek).”
A fentiekben erre már válaszoltam.
- „2. Tudomásom szerint a ravatalozó az önkormányzat tulajdonában van, EU-s pályázatot nyert a település a felújítására, ezt ki adta át a Kft.-nek hasznosításra? Hiszen ennek a használatáért is borsos árat kérnek.”
Az egyházközséggel kötött megállapodás része, hogy a ravatalozót az üzemeltető használhatja. Ezt a használati jogot az egyházközség – a ravatalozó használatának jogával együtt – a vállalkozónak az üzemeltetői jogokkal és kötelezettségekkel együtt átadta, átadhatta. A költségekkel arányos díj megállapítható a jogszabály szerint is. Ha ennek mértéke kérdéses, azt a tulajdonosi jogokat gyakorló felé kell jelezni, aki a szerződő fél. Én magam is azt gondolom, hogy ebben van kifogásolni való, amit a júliusi egyeztetésen elmondtam.
- „3. Az egyházközség tulajdona felett ki jogosult rendelkezni? Van még egyházközségi testület? Ők döntöttek arról, hogy a település temetőjét átadják a Kft.-nek? Plébános Úr elmondása szerint Ő írta alá a szerződést, de nem tudja mi áll benne, mert nem kapott belőle példányt. Nem olvasta el aláírás előtt? Úgy döntött a helyi temetőről, hogy el sem olvasta mit ír alá?”

Plébános úr helyett nem tudok nyilatkozni. Az egyházközségi képviselő-testület nem működik, annak működtetését többször javasoltam. Ennek jogköréről viszont az átlag embereknek nincs kellő információja. Egyházi jogi kérdésekben nem vagyok illetékes nyilatkozni.

- „4. *Úgy tudom a Kft. térítésmentesen irodát kapott az Önkormányzat épületében. Ha én kérek Önöktől, nekem is ingyen lesz?*”

Önkormányzati épületben a helyi civil szervezeteken kívül nem kap senki ingyenesen irodát.

A kérdés ugyan nem egyértelmű, de vélhetően a ravatalozó épületével kapcsolatos. Mi a megállapodás szerint az egyházközségtől és másoktól sem kérünk a ravatalozó használatáért pénzt, mint ahogy egyik vállalkozótól sem kértünk korábban sem (töletek sem). Viszont a költségek viselését sem vállaltuk. Mint fent leírtam, a létesítmények vállalkozói használóitól arányos díjat kérhet az üzemeltető. Ha ennek mértéke kérdéses, azt a tulajdonosi jogokat gyakorló felé kell jelezni, aki a szerződő fél. Én magam is azt gondolom, hogy ebben van kifogásolni való, amit a júliusi egyeztetésen elmondtam.

- 5. *Kérdésem még, hogy ha valaki súlyos pénzekért megvált egy sírhelyet, az felett rendelkezhet-e teljes körűen? Megmondhatja-e ki áshatja ki a sírt? Vagy vásárol és felállítat egy síremléket több százezer Forintért, megmondhatja-e, hogy ki emelheti fel a fedlapot, amikor temetnek bele?*

Ezt is szabályoznia kell ebben az esetben az egyházközség által alkotott temetőszabályzatnak, amellyel (és a törvénnyel) összhangban kell lennie az üzemeltetésre, fenntartásra kötött megállapodásnak. Fent leírtam, hogy ebben a kérdésben szerintem más alapokra kellett volna helyezni a gyakorlatot, amit közöltem a többi érintettel is (teljes körű szolgáltatás).

- „6. *Molnár Úrnak benne van a munkaköri leírásában a Facebook posztolás is? Állandóan képből van, és rögtön védi a mundér becsületét. Ilyenkor egyik kézzel a fűnyírót tolja? Nagyon úgy tűnik, hogy mindezeket munkaidőben teszi.*”

Szerintem is másképp kellene kommunikálni, ezt szóvá tettem a júliusi megbeszélésen is.

- „7. *Amiről Gyuri bátyám nem írt még a sírhely ára, ami szintén idén többször emelkedett, mostanra 25.000,-Ft lett, ezek már városi árak, ezt a plébánián kell fizetni a stóladíjjal együtt, az is ennyi. Több mint 100%-os emelés, kinek emelkedett ennyivel a fizetése?*”

Ebben a kérdésben nincs elég információm és nem is vagyok kompetens.

Mindig, mindenben a megoldásokat, az együttműködés lehetőségét keresem, keressük. Végző soron minden esetben minden érintett érdekének kell(ene) teljesülni. Amikor a vállalkozókat érintő problémáról értesültem, a lehető legrövidebb időn belül kértem, hogy minden érintett fél részvételével kerüljön sor egyeztetésre. Annak megszervezése és megvalósulása nem az önkormányzaton múlt.

A fent leírtakkal együtt (vagy annak ellenére) bízom benne, hogy a reális, mindenki számára megnyugtató megoldás rövidesen meg fog születni!

Szebellédi Zoltán
polgármester